

PS-VI.431.2.1.2020.AB

**Pani
Bernadetta Wojtuń
Dyrektor
Domu dla Dzieci „Jaś”
w Giżycku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.45.2020 z dnia 22 stycznia 2020 r. /**akta kontroli str. 1**/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
 2. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu dla Dzieci „Jaś” w Giżycku, ul. Staszica 13/2, 11-500 Giżycko. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 05 lutego 2020 r. i zakończono w dniu 14 lutego 2020 r.

Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / Dom / Jednostka / kontrolowana Jednostka – co oznacza: Dom dla Dzieci „Jaś” w Giżycku,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Domu dla Dzieci „Jaś” w Giżycku, panią Bernadettę Wojtuń,
3. pracownicy pedagogiczni / kadra pedagogiczna – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych w Placówce do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,
4. pracownicy niepedagogiczni – co oznacza: osoby zatrudnione w Placówce do obsługi i administracji, o których mowa w art. 99 ust. 5 ustawy,
5. Regulamin Placówki/Regulamin – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Jaś” w Giżycku.*

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Placówkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Bernadetty Wojtuń – Dyrektora Domu dla Dzieci „Jaś” w Giżycku. Ustaleń dokonano w oparciu o rozmowy przeprowadzone z wychowankami i pracownikami pedagogicznymi, analizę akt osobowych pracowników oraz wyjaśnienia i informacje przekazane przez Dyrektora.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest publiczną, całodobową placówką opiekuńczo–wychowawczą typu socjalizacyjnego, przeznaczoną dla 14 wychowanków, prowadzoną przez Powiat Giżycki.

W okresie objętym kontrolą szczegółową organizację oraz zasady funkcjonowania Placówki określał *Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego „Dom dla Dzieci - Jaś” w Giżycku*, przyjęty Uchwałą nr 276.2016 Zarządu Powiatu w Giżycku z dnia 29 grudnia 2016 r., zmieniony Uchwałą nr 401.2017 ww. organu z dnia 20 listopada 2017 r. /**akta kontroli str. 2-14**/. Kontrolujący nie wnieśli uwag to treści Regulaminu.

Zgodnie z przedłożonym do akt kontroli wyciągiem z ewidencji /**akta kontroli str. 15-16**/, w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych w Domu było umieszczonych 12 wychowanków, Ustalono, iż 4 wychowanków przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, w tym jeden z nich na samowolnym oddaleniu.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zbadania zgodności zatrudnienia Dyrektora oraz pozostałych pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry zatrudnionej w Jednostce w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z przedłożoną informacją, stanowiącą **akta kontroli str. 17-20**, na dzień 05 lutego 2020 r. w okresie poddanym kontroli na stanowiskach pedagogicznych na umowę o pracę zatrudniano łącznie 11 osób, tj.:

- pedagoga – łącznie dwie osoby, w wymiarze 1 etatu,
- psychologa – łącznie dwie osoby, w wymiarze 1 etatu,
- pracownika socjalnego – w wymiarze 1 etatu,
- starszego wychowawcę koordynatora – w wymiarze 1 etatu,
- starszych wychowawców – dwie osoby, w wymiarze 2 etatów,
- wychowawców – dwie osoby w wymiarze 2 etatów,
- młodszego wychowawcę – w wymiarze 1 etatu.

Ponadto na umowę zlecenie, w sytuacjach tego wymagających, zatrudniano osobę do opieki nad dziećmi (była ona jednocześnie zatrudniona na umowę o pracę jako referent ds.

administracyjno-biurowych) oraz logopedę, który prowadził indywidualne zajęcia z dziećmi. Czas pracy ww. osób dostosowywany był do potrzeb wychowanków.

Na stanowiskach pracowników niepedagogicznych zatrudniano łącznie 4 osoby /**akta kontroli str. 21/**, tj.:

- referenta ds. administracyjno-biurowych – w wymiarze 1 etatu,
- pielęgniarkę – w wymiarze ½ etatu,
- sprzątaczkę – w wymiarze 1 etatu,
- konserwatora-kierowcę – w wymiarze 1 etatu.

Stwierdzono, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą, określone w art. 97 ust. 3 ustawy tj. posiadał odpowiednie wykształcenie, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną, a także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że jest zdolny do kierowania placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Pracownicy pedagogiczni, poza pedagogiem zatrudnionym w Jednostce w dacie kontroli, spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy tj. posiadali odpowiednie wykształcenie.

Zgodnie z art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy osoba pracująca z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej na stanowisku pedagoga winna posiadać tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna. Ustalono, iż w przypadku pedagoga zatrudnionego w Domu podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, wymóg ten nie został spełniony, bowiem posiadał on tytuł zawodowy magistra na kierunku teologia. Ukończył także studia podyplomowe w zakresie: organizacji pomocy społecznej, zarządzania zasobami ludzkimi, pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, zarządzanie i marketing w oświacie oraz oligofrenopedagogika – edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną /**akta kontroli str. 22-32/**. Przyczyną powyższej nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów prawa. Trudno było jednoznacznie stwierdzić, czy wskazana nieprawidłowość miała wpływ na zakres i sposób realizacji zadań przez pedagoga.

W aktach osobowych Dyrektora oraz pracowników pedagogicznych znajdowała się dokumentacja potwierdzająca spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1 – 3 ustawy, tj. informacje w zakresie czy dana osoba:

- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy, w jednostkach takich jak kontrolowana, z dziećmi może pracować osoba, która jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co winno być potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy. Stwierdzono brak ww. zaświadczeń w przypadku osoby zatrudnianej na umowę zlecenie do opieki nad dziećmi oraz logopedy. Dyrektor Domu wyjaśniając powyższe wskazała, że nie

pozyskała zaświadczenia lekarskiego od osoby zatrudnionej do opieki nad dziećmi, gdyż uznała za wystarczające posiadane przez niego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej na stanowisku referenta administracyjno-biurowego. Poinformowała także, iż nie pozyskała takiego dokumentu od logopedy, bowiem uzyskała informacje, że w macierzystym zakładzie jest on zatrudniony na umowę o pracę na tożsamym stanowisku co w Placówce i posiada zaświadczenie lekarskie, uprawniające go do wykonywania pracy logopedy. Nadmieniała również, iż zatrudniany jest on w celu wykonania konkretnego zadania **/akta kontroli str. 33-34/**

Z powyższych wyjaśnień Dyrektora kontrolowanej Jednostki wynika, iż przyczyną nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja obowiązujących przepisów, co skutkowało brakiem pewności, czy wyżej wskazane osoby są zdolne do pracy z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Ustalono również, iż wszyscy pracownicy niepedagogiczni spełniali wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy, tj.:

- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do tej pracy.

Z informacji, przedłożonych przez Dyrektora **/akta kontroli str. 35/**, wynika, że w okresie objętym kontrolą, wobec żadnego pracownika Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, pracownicy pedagogiczni, mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 36-37** wynika, iż w kontrolowanej Jednostce powyższy zapis ustawy był realizowany. Ustalono, iż kadrze pedagogicznej umożliwiano korzystanie ze szkoleń organizowanych przez Placówkę oraz inne podmioty, których tematyka była dostosowana do ich potrzeb. Pracownikom pedagogicznym umożliwiano również udział w szkoleniach, których propozycje sami przedkładali Dyrektorowi, na które wyrażał zgodę. Ponadto, wychowawcy mogli liczyć na wsparcie Dyrektora oraz zatrudnionych w Placówce specjalistów tj. pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą, kadra pedagogiczna brała udział w następujących szkoleniach:

- *Planowanie pracy z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej,*
- *Zrozumieć dziecko z RAD,*
- *Oswoić lęki i trudności dziecka – zauważ, pomóż, wspieraj,*
- *Potrzeby rozwojowe dzieci w różnym wieku i sposoby ich zaspokajania,*

- *Praca z dzieckiem z rodziny wieloproblemowej. Diagnoza rodziny,*
- *AAC – komunikacja wspomagająca i alternatywna – autyzm,*
- *Pacjent z zespołem zaburzeń więzi i traumatyzującym doświadczeniem różnych nadużyć,*
- *Pierwsza pomoc przedmedyczna.*

Ponadto w dniach 07-08 lutego 2020 r. zorganizowano w Placówce szkolenie pn. *Dziecko z zaburzoną więzią i traumą nadużyć.*

Powyższe znalazło potwierdzenie w rozmowach indywidualnych kontrolujących z pracownikami **/akta kontroli str. 38-46/**. Wszyscy pracownicy mogli korzystać ze szkoleń i byli zachęceni przez Dyrektora do udziału w nich, a także wyszukiwania tematyki szkoleń, które zgodne byłyby z ich potrzebami. Wychowawcy wskazywali przy tym, iż w Placówce obowiązuje zasada „otwartych drzwi”, bowiem w każdej sytuacji mogli oni liczyć na Dyrektora, jak i specjalistów zatrudnionych w Placówce.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniu 05 lutego 2020 r. rozmowy kierowane z 5 wychowanków na temat jakości sprawowanej opieki **/akta kontroli str. 47-51/**. Rozmowy podjęto z dziećmi przebywającymi w Placówce w dacie przeprowadzania czynności kontrolnych, które wyraziły na to chęć.

Podczas rozmów indywidualnych z zespołem inspektorów, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o Dyrektorze kontrolowanej jednostki oraz wychowawcach i specjalistach pracujących w Placówce. Potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na ich wsparcie i pomoc w każdej sytuacji. Wskazali, że nie było takiego zdarzenia, aby zwracając się z prośbą o pomoc do wychowawcy, pedagoga, psychologa, czy też Dyrektora nie otrzymali jej. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że zarówno wychowawcy jak i pozostali specjaliści pomagali im w rozwiązywaniu ich problemów i byli pomocni. Wychowankowie nie zgłosili uwag w zakresie jakości opieki sprawowanej w Placówce. Jeden z nich wskazał, że wszystkie dzieci chodzą spać o 19.30. Podczas rozmów z kontrolującymi Dyrektor oraz wychowawcy wskazali, iż pora układania dzieci do snu jest zróżnicowana z uwagi na wiek dzieci i dostosowywana do nich. Zasady w tym zakresie zostały ustalone przez wychowawców wspólnie z wychowankami. Mając powyższe na uwadze kontrolujący w bieżącym instruktażu wskazali Dyrektorowi na zasadność ponownego przeanalizowania obowiązujących w Placówce zasad wspólnie z wychowankami.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne wyniki kontroli oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej opieki, a także wsparcia udzielanego przez jej pracowników, rekomenduje się rekomenduje się dalsze utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197 d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę

o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Zadania pedagoga powierzać osobie posiadającej odpowiednie kwalifikacje, określone w art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy.
2. W przypadku naboru osób do pracy z dziećmi (niezależnie od formy zatrudnienia) pozyskiwać od nich zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Joanna Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista
Katarzyna Stefanowska – główny specjalista